

af Valutakommissionens Medlemmer i de Særdtalelser, som er afgivet, har taget Afstand derfra, og til denne Udtalelse slutter den daværende Statsminister N. Neergaard sig i Samlingen 1923—24, idet den daværende Statsminister under Finanslovdebatten nøjagtig gentager de Udtalelser, Valutakommissionen har fremsat, og erklærer, at Regeringen har haft Lovforanstaltninger paa dette Omraade under Overvejelse, og at den er villig til at fortsætte med dette Arbejde. Jeg ser derfor ikke rettere end, at det fremsatte Forslag egentlig kun er en Fortsættelse af det Arbejde, som var paabegyndt under den tidligere Regering, og jeg finder det ganske naturligt, at der med Hensyn til Arbejdet paa dette Omraade, som jo er et rent sagligt Omraade, fra den nuværende Regerings Side følger en Fortsættelse af den tidligere Regerings Arbejde, hvilket altsaa nu giver sig Udslag i Fremsættelsen af dette Forslag.

Jeg har før nævnt de forskellige Befolkningsklasser, som har rejst Krav om Priskontrol; og det er jo saare naturligt, at Arbejderne er i allerhøjeste Grad interesserede i en saadan Priskontrol, men det er i Virkeligheden lige saa naturligt, at alle de, som er paa fast Gage, paa fast Løn, altsaa baade Arbejdere, Funktionærer, Embedsmænd og Pensionister, er i allerhøjeste Grad interesseret i at faa en Priskontrol og faa klaret baade Spørgsmaalet om, hvorvidt Fremstillingsprisen er forsvarlig, og Spørgsmaalet om, hvorvidt den Avance, der tages paa Varen, er forsvarlig.

Dertil kommer, at i de efter Krigen forløbne Aar er Kravet om at faa Prisniveauet sænket kommet frem fra forskellige Sider. Allerede i 1921 var dette Krav overordentlig stærkt fremme, og man kan vel sige, at det var dette offentlige Krav, der bl. a. bevirkede, at Arbejderklassen fik sine Lønninger nedskaaret med ca. 13 Ø. udover, hvad der var betinget i det Prisfald, der var foregaaet. Det samme fandt Sted i 1922, og derefter fulgte for Funktionærers, Statstjenestemænds og Embedsmænds Vedkommende en Nedskaering af Konjunkturtillæget, alt sammen ud fra det Synspunkt, at man maatte søge at nærme sig det Prisniveau, vi havde før 1914. Men her melder der sig ganske naturligt det Spørgsmaal, som disse Dele af Befolkningen efter min Mening har et berettiget Krav paa at faa klaret — det gælder ikke mindst Arbejderne, idet der Gang paa Gang fra anden Side er sagt, at en Reduktion af deres Lønninger er nødvendig for at faa Priserne ned —

Bevirker Nedsættelsen i disse Befolkningsklassers Løn virkelig en Sænkning af Prisniveauet, eller betyder den en Forøgelse af deres Indtægter, som staar paa den anden Side? med andre Ord: Betyder en Nedsættelse af Arbejdernes Løn kun en Forøgelse af Arbejdsgivernes Fortjeneste? thi saa naar man naturligvis ikke det, som man officielt giver Udtryk, idet man siger: Vi skal spare, derfor er det Arbejdernes Pligt at finde sig i en Reduktion af deres Lønninger, saaledes at Samfundet derigennem kan opnaa billigere Varepriser. Nu vil jeg gerne under Hensyn til, at det centrale i hele den offentlige Diskussion om dette Spørgsmaal har været: Ned med Arbejdernes Løn, det vil betyde lavere Priser o. s. v., gøre opmærksom paa, at Arbejdslønnen er kun en Bestanddel af selve Vareprisen og for mange Varers Vedkommende en forholdsvis meget ringe Bestanddel. Jeg har set, at man i de sidste Dage indenfor Skotøjsindustrien har diskuteret dette Spørgsmaal, og dér viser det sig, at køber man et Par Herrestøvler af Boxcall, er Fabrikprisen ifølge Oplysninger, som jeg tror, man kan gaa ud fra er rigtige, 21—22 Kr., og heraf udgør Arbejdslønnen 3½ Kr., medens det paa den anden Side hævdes, at Avancen ved at sælge disse Støvler ligger helt oppe paa 8—10 Kr. Man vil heraf se, at for at opnaa 1 Kr.'s Prisnedsættelse ved Hjælp af en Reduktion af Arbejdernes Løn skulde denne Nedsættelse være over 25 pCt. Jeg har i de sidste Dage set, at man indenfor Tobaksindustrien diskuterer Spørgsmaalet om Avancen paa Cigarer, og her hævdes det ligeledes, at Avancen paa en Cigar i ikke ringe Grad overstiger Arbejdslønnen. Man gør saaledes opmærksom paa, at der paa en kendt Cigar som „Phönix“, der koster 33 Ø., er en Salgsavance paa 7½ Ø. Maa jeg endelig tilføje, at i den Produktion, som man i den sidste Tid i høj Grad har løbet Storm imod, nemlig Produktionen af det daglige Brød, spiller Arbejdslønnen forholdsvis en endnu ringere Rolle, idet den for det fine Brøds Vedkommende — det er jo særlig Prisforhøjelsen paa dette, der har været diskuteret — ikke en Gang er en Øre paa hvert Stykke, og for Rugbrødets Vedkommende, hvis Pris nu er meget højt oppe, udgør Arbejdslønnen kun nogle faa Øre.

Jeg ønsker at sige dette, fordi det ikke nytter noget — hvis man virkelig vil naa det, man nu i Aarevis har talt om: et synkende Prisniveau — kun at trykke paa een Faktor, men man maa trykke paa alle